

munes overtagelse af arealer bestemt til offentlige anlæg. Efter at ministeren overfor udvalget nærmere har gjort rede for forståelsen af de pågældende bestemmelser, er udvalget enig i, at der ikke er anledning til at ændre disse. Ministerens redegørelse er aftrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller *udvalget* begge de nævnte lovforslag til *vedtagelse* i de nedenfor anførte affattelser.

Venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget ønsker først at fremsætte den rent principielle bemærkning, at forsåvidt samfundet ønsker at træffe regulerende bestemmelser, der bevirker, at der sker sådanne indskrænkninger i en ejers hidtidige rådighedsret, at en ejendom får en faktisk mindre værdi, skal den enkelte ikke ofre for samfundets interesse, men at i sådanne tilfælde bør der ydes en erstatning, og man har derfor fremført argumentation for de ændringer i det fremsatte forslag, der har givet sig udtryk i udvalgets forslag til formulering af §§ 14 i byudviklingsloven og 15 i byplanloven. Når venstre og det konservative folkeparti finder det rigtigt at anbefale en lov som byudviklingsloven og de i byplanloven af udvalget foreslåede ændringer, skyldes det, at man finder, at der er store samfundsmæssige sociale og økonomiske interesser i en ordnet udbygning af byerne, og at ejendomsretten *ikke* krænkes, når indgrebene *ikke* medfører rådighedsindskrænkninger, der er værdinedsættende, og rådighedsindskrænkningen iøvrigt ikke hindrer ejeren i en på stedet naturlig udnyttelse af ejendommen til erhverv eller beboelse. Enhver udstykning af en ejendom, hvorved den overgår til bymæssig brug, kan ikke være umiddelbart selvfølgelig, såfremt de nødvendige sundhedsmæssige og trafikale opgaver ikke er løst på stedet og således skal løses af samfundet, efter at en u hensigtsmæssig udstykning har fundet sted. Den naturlige rådighed over de områder, der ikke går ind i de kommende bysamfund, finder venstres og det konservative

folkepartis medlemmer sikrede ved de af udvalget indføjede bestemmelser i byudviklingslovens §§ 8, 9, 10, 11, 12, og 13 og i byplanlovens § 2, idet disse betyder, at hvad der naturligt findes i landdistrikter, stadig skal være tilladt i yder- og mellemzonerne samt for ejendomme, der ved en byplan holdes udenfor bymæssig bebyggelse. Det eneste, der for disse områder er forbudt, er en bymæssig udvikling, der må anses for u hensigtsmæssig. Endvidere mener venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget, at det vil være en skadelig udvikling, dersom de store kommuner stadig skal vokse gennem indlemmelser. Vi finder de mindre kommuner, hvor folkestyret har langt større mulighed for at sikre en udvikling i overensstemmelse med befolkningens opfattelse, gunstigere for en sund udvikling end de meget store kommuner, hvor den upersonlige administration bliver dominerende, og hvor der i virkeligheden opstår en stat i staten. Men skal en sådan ønskelig udvikling fremmes, må det sikres, at en overinstans rent sagligt kan træffe afgørelserne, hvis de kommuner, der ligger i et fælles udviklingsområde, ikke kan enes, og vi finder det derfor rigtigt, at byplannævnene og byudviklingsudvalgene oprettes som overinstanser, og finder, at der er sikret de folkevalgte repræsentationer den fornødne afgørende indflydelse ved disse udvalgs og nævnenes sammensætning gennem formuleringen af § 2 i byudviklingsloven, der må betyde, at byudviklingsudvalget kommer til at bestå af de interesserede kommuners repræsentanter, og den i byplanlovens § 4 fastsatte sammensætning af byplannævnene, der sikrer, at nævnet bliver sammensat af de kommunale organisationers folk og de direkte interesserede kommunale repræsentanter. Den hidtidige udviklingsform for storbyerne kan ikke med rimelighed fortsættes, fordi afstandene fra byernes centrum bliver så store, at der må fremskaffes moderne trafikmidler, og af disse er for større byer kun radiale baner egnet for de fjernere bydele. Sporvogne og ruteautomobiler kan ikke løse opgaverne på de tider